

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petih vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inserati petih vrst Din 4.-. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR Stronmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Stronmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštnem čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

KRALJ EDVARD VIII

Danes je bil v vsem britanskem imperiju objavljen proglas o stopanju princa Waleškega na britanski prestol — Priprave za pogreb kralja Jurija

London, 22. januarja. z. Po prastari tradiciji običajno je bil danes v Londonu ter v vseh mestih britanskega cesarstva in dominijonov objavljen proglas o stopanju dosedanjega prestolonaslednika princa Waleškega na angleški prestol. Proglas so prečitali danes popoldne ob 10. pred Buckinghamsko palačo, pred westminstrsko opatijo, pred mestno hišo in pred borzo s posebnimi ceremonijami ob navzočnosti kraljeve garde. Proglas se glasi:

Ker se je Vsemogočnemu dopadlo, da pokliče k svoji mlaisti pokojnega vladarja in gospodarja, kralja Jurija V., blagoslovljenega in slavnega spomina, mora zaradi Njegove smrti cesarska krona Velike Britanije in Irske po pravi nasledstva pripasti visokemu in vemočnemu princu Edvardu, Albertu, Kristjanu, Juriju, Andreju, Patriku, Davidu. Zato smo se zbrali mi duhovni in posvetni lordi tega kraljevstva skupaj obnem

z lordi tajnega sveta pokojnega Velikanstva in se z gotovim številom drugih uglednih gentlemanov, z lordmaikom in mestnimi svetniki in prebivalci Londona sporazumeli soglasno in pristali vsi z besedami in srcem, da objavimo in proglasimo:

Visokorodni in močni princ Edvard, Albert, Kristjan, Jurij, Andrej, Patrik, David je sedaj po smrti našega pokojnega kralja srečnega spomina postal naš edini zakoniti in pravomocni gospodar Edvard VIII, po milosti božji kralj Velike Britanije, Irske in britanskih dominijonov onstran morja, branilec vere, cesar Indije. Mi s tem dajemo na znanje to dejstvo in prav tako našo stalno poslušnost z vso našo srčno in ponižno ljubljeno. Prosimo Boga, po čigar volji vladajo kralji in kraljice, da naj blagoslovi kralja Edvarda VIII, da nam dolgo srečnih let vladaja.

Poslanica kralja Edvarda vojski in mornarici

London, 22. januarja. A.A. Hayes poroča: Nj. Vel. kralj Edvard VIII. je poslal armadi poslanico, v kateri med drugim posebno poudarja tudi to:

V trenutku, ko stopam na prestol želim izjaviti svojo hvaležnost vojski za usluge, ki jih je izvršila napram mojemu ljubljemu očetu. Spominjam se s hvaležnostjo plemenitega odgovora, s katerim je vojska za časa vojne odgovorila njegovemu čvrstemu zaupanju v njeno lojalnost, moč in odločnost. Poslanica navaja, da

smrtno rovi kralja, da so bili prvi dnevi njegove službe kot mladega častnika v čeru svetovne vojne najmočnejša izkušnja. Na koncu se v poslanici pravi: Ko prevzamem velike odgovornosti, ki me čakajo, se čutim močnejšega v zaupanju, ko vem, da lahko računam na neomajno zvestobo vseh vojakov, ki služijo kroni in vsem cesarstvu.

Sličan proglas je bil izdan tudi vojni mornarici.

Kralj Jurij V. na mrtvaškem odru

London, 22. januarja. b. Smrt kralja Jurija V. leži kot senca nad Londonom in vso Anglijo. Samo po sebi umljivo je, da so za prihodnje dni do pogreba odpravljene vse javne prireditve. Obrat je ustavil celo tako zelo udomačeni nogometni sport. Sporna vprašanja so za nekaj dni spravljeni z dnevnega reda. Iz krogov angleških rudarskih organizacij se sliši želja, naj bi lastniki rudnikov in rudarji sklenili zastopni pogodbo, da bi v dobi po vladarjevi smrti preprečili gospodarski spor.

Ze v teku večeršnjega dne je prispelo v London ogromno sožalnih brzojavk, tako da pošta komaj zmaga delo. Sožalje so izjavili vsi državni poglavarji, med prvimi Jugoslavija, Bolgarija, Francija, Italija, Japonska, Portugalska, Češkoslovaška in Amerika. Nadškof canterburški je imel danes svečano žalno mašo.

Sandringham, 22. januarja. r. Po balzamiranju v mrtvaški sobi so truplo kralja Jurija zvečer med nalivom in v popolni temi prepeljali v farno cerkev Sv. Marije Magdalene. Sest delavcev s kraljevega posestva je preneslo truplo iz sobe, kjer je umrl do vhoda in tamkaj položilo krsto na mrtvaški voz. Spreved so spremljali do cerkve vojski kraljevega gardnega polka. Krsto so izneli po želji pokojnega kralja delavci njegovega posestva iz hrastovega lesa, ki so ga dobili v bližnjem gozdu, kjer je bilo kraljevo najljubše sprejemališče. Po prevozu v London bo truplo kralja Jurija položeno na mrtvaški oder v slavnostni westminstrski dvorani, kjer je kralj ob svojem 25 letnem vladarskem jubileju pred par meseci sprejemal čestitke.

Pogreb bo v torek

London, 22. januarja. z. Po dosedanjih dispozicijah se bo pogreb vršil v torek. Pokopali ga bodo v kapelici sv. Jurija v kraljevem gradu v Windsoru. Pogreba se bodo udeležili člani vseh kraljevskih hiš in zastopniki vsega sveta. Vse londonske ulice so v črni zastavi in življenje je kakor zamrlo.

Zaprisege obeh zbornic

London, 21. januarja r. Spodnja zbornica se je sestala sredi ob 18. zapadnoevropskega časa v svrhu svečane zaprisege novemu vladarju Anglije kralju Edvardu VIII. Govornik spodnje zbornice je čital članom parlamenta tradicionalno besedilo zaprisege, s katero prisegajo »zvestobo Njegovemu Velikanstvu kralju Edvardu VIII., njegovim dedičem in

Sožalje vsega naroda

London, 22. januarja. z. Sinoči ob 21.15 londonskega časa je ministrski predsednik Baldwin po radiju govoril vsemu britanskemu imperiju ter objavil smrt kralja Jurija. Pri tej priliki je v imenu vsega naroda izrazil sožalje kraljici Mary in v daljših izjavah orisal pokojnega kralja kot državnika. Naglasil je, da je vodil pokojni kralj Jurij britanski imperij v najtežjih časih zgodovine ter ga povedel na najvišjo stopnjo. Miroljuben po svoji na-

Odmev v inozemstvu

Francoski tisk

Pariz, 22. januarja. z. Vsi pariški časopisi posvečujejo cele strani smrti kralja Jurija V. V popolni enodušnosti izraža francoski tisk spoštovanje vladarju, prijateljskega naroda, in podčrtuje tudi močne vezi, ki so francoski narod vezale na blagopokojnega kralja Jurija V.

Francija predvsem ne more pozabiti, da je Jurij V. povedel britansko cesarstvo v borbo, ki je za večne čase zapečatila slovo med Francijo in Anglijo.

Češkoslovaški tisk

Praga, 22. januarja. Češkoslovaški listi poročajo iz vseh krajev države o globoki žalosti, ki jo je zbudila smrt angleškega kralja. »Prager Presse« piše, da je bil kralj Jurij V. gentleman in vojak, in da je z mero ostal pravi kristjan, ki mrzi vojno. Pokojni vladar je znal angleški politiki dati miroljubno smer. Danes je Velika Britanija predmet simpatij vsega kontinenta, ki visoko ceni njeno sodelovanje s Francijo in vidi v njem najsolidnejšo poročstvo za mir in najčvrstejšo oporo Društva narodov. Kralj Jurij V. dodaje list, je umrl v času, ki je težak za njegovo domovino, a tudi v času, ko je Velika Britanija dosegla ugled, kakor se nikoli poprej.

Oporoka kralja Jurija

London, 22. januarja. A.A. DNB poroča: Oporoka kralja Jurija V. ne bo objavljena. Prav tako niso bile objavljene tudi prejšnje oporoke drugih angleških kraljev. Po angleškem pravu so oporoke angleških kraljev izven pristojnosti sodišč in se sporoče samo članom kraljevske družine.

Klofač kandidat za zunanjega ministra

Praga, 22. januarja. g. Predsednik narodne socialistične stranke senator Klofač je razpravljal včeraj z ministrskim predsednikom dr. Hadzo o zasedbi ministrskega mesta, ki je bilo izpraznjeno po izločitvi dr. Beneša za predsednika republike. Pri tem se je ugotovilo, da je strankino vodstvo soglasno sklenilo priporočiti kot kandidata za zunanjega ministra senatorja Klofača.

Göring bi rad obiskal Rumunijo

Bukarešta, 22. januarja. g. List »Adevartul« poroča, da je general Göring pred nekaj tedni vprašal po nemškem poslanstvu rumunsko vlado, ali bi ne bilo mogoče, da bi v kakršnikoli manj vidni obliki prejel vabilo za obisk Rumunije, da bi motel spoznati odgovorne osebnosti rumunske politike. Ali je bil odgovor že dan in kakšen je, še ni znano.

Canfov pod policijskim nadzorstvom

Sofija, 22. januarja. b. Bivšega bolgarskega predsednika Cankova so v Sofiji zaštrikali policijski organi. Ukrep spravlja v zvezi s tem, češ, da je nameraval Cankov odpolovati iz Sofije, kar bi bilo morda dalo povod za demonstracije proti bolgarski vlad.

Razsoda v bolgarskem vohunskem procesu

Sofija, 22. januarja. l. V procesu o znani bolgarski vohunski aferi je bila danes priložena razsoda. Trije obtoženci so bili obsodeni v dosmrtno ječo, četrti pa je bil oproščen zaradi pomanjkanja dokazov. Tako državni tožilec kakor branilec so vložili priziv.

Spopad med komunisti in policijo v Bolgariji

Sofija, 22. januarja. l. Blizu Stare Zagore je prišlo do krvavega spopada med policijskimi organi in komunisti. Kakor pravi očitvidi, je padlo nad 100 streliv. Orožniki so pri tem spopadu ubili znanega komunističnega prvaka in konspiratorja Weševa.

Nemški tisk

Berlin, 22. januarja. Nemški listi objavljajo ob smrti angleškega kralja Jurija V. dolge članke, v katerih naglašajo, da za vladanja pokojnega kralja Jurija V. Britanija dosegla vrhunec svoje moči. Avtoriteta in miroljubnost, s katero je angleška politika nastopila v Sredozemskem morju in v Zenevi, sta pokazali, da poslušava ves svet, kadar Velika Britanija govori. Novi kralj, ki je bil med vojno na fronti in je pozneje z odprtimi očmi prepoznal skoraj ves svet, prevzema nasledstvo, ki nalaga veliko odgovornost.

Odmev v Italiji

Rim, 22. januarja. r. Vsi italijanski listi prinašajo o pokojnem angleškem kralju prisrčne spominske članke in izraze simpatije za bodočega kralja Edvarda. Tako piše »Giornale d'Italia« med drugim da Italija spoštuje z angleškim narodom s čistimi čustvi spoštovanja in prijateljstva. »Tribuna« omenja, da ob kraljevi smrti tradicionalno prijateljstvo med Italijo in Anglijo ni sicer najbolj prisrčno, toda obnem izraža upanje, da gre le za prehodna nesoglasja. V zvezi s tem se spominja težkih ur, ki sta jih Italija in Anglija prebili skupno v svetovni vojni. Kljub trenutnemu nesoglasju se Italija priključuje žalosti Anglije in globoko klanja spominu pokojnega kralja, ki bo zavzel v zgodovini odlično mesto.

Žalna seja Narodne skupščine

Počastitev spomina kralja Jurija, velikega prijatelja jugoslovenskega naroda

Beograd, 22. januarja. p. Narodna skupščina je imela danes po božičnih praznikih svojo prvo sejo, ki pa je bila posvečena spomenu pokojnega angleškega kralja. Sejo so prisostvovali vsi narodni poslanci in številni senatorji. Diplomatske lože, ki je bila črno drapirana, je bila nabito polna. Ob navzočnosti vseh članov vlade je otvoril sejo predsednik dr. Čirič, ki je najprej sporočil vest o smrti angleškega kralja Jurija ter imel nato daljši govor, v katerem je orisal zasluge pokojnega kralja Jurija, naglašajoč, da je bil to vladar miru in mednarodnega sodelovanja. V svojem govoru

je dalje orisal velike zasluge, ki jih je izkazal pokojni kralj med vojno in po vojni tudi jugoslovenskemu narodu. Ko ni mogel preprečiti svetovne vojne, se je postavil na stran napadenih malih narodov in pripomogel je k zmagi pravice. Jugoslovenski narod zategadelj deli žalost angleškega naroda ter se globoko klanja spomenu velikega angleškega kralja-motivatorja. Vsi navzoči so stojce poslušali govor predsednika ter počastili spomin kralja Jurija s trikratnim »Slava«. Seja je bila nato v znak žalovanja prekinjena. Prihodnja seja bo jutri popoldne.

Ženevska pogajanja

Zaradi smrti kralja Jurija je vse delo zastalo — Abesinska afera bo najbrž odložena na kasnejši čas

Zeneva, 22. januarja. o. Smrt angleškega vladarja je izzvala trenuten zastoj v vsem delu Društva narodov. Čim se je zvedelo, da je angleški kralj umrl, je bilo sklenjeno, da se seja odbora trinajstih ugodi na danes, svet Društva narodov pa je svojo večeršnjo sejo posvetil počastitvi kraljevega spomina. Vse ostalo delo je bilo odloženo na danes.

Francoski ministrski predsednik Laval je sredi odpoloval v Pariz. To je po splošnem mnenju znak, da v Zenevi do konca tedna ni pričakovati nikakih važnejših dogodkov, zlasti ne glede na italijansko-abesinski spor. Politični krogi naglašajo, da bo Društvo narodov prepustilo vzhodnoafriški spor svoji usodi, ker smatra, da proti Italiji niso potrebne nove sankcije.

Sele, ko se bo pričela deževna doba in bodo na fronti prekinjene vse vojne operacije, bo prišlo do novih pogajanj za likvidacijo spora.

Kar se tiče Edena, trdijo, da bo ostal še dva ali tri dni v Zenevi, če bo treba, tudi do sobote, ko bo svet Društva narodov zaključil svoje zasedanje. Eden bo danes pred odborom osemnajstih in na pred svetom Društva narodov obrazložil izjavo svoje vlade o skupnem sodelovanju in medsebojni pomoči na Sredozemskem morju. Eden bo ob tej priliki ugotovil, da je vprašanje medsebojne pomoči v bistveni zvezi z vprašanjem sankcij in da ga zato mora proučiti odbor osemnajstih.

Grazianijeva ofenziva ustavljena

K rasu Desti so že prispale prve čete 60.000 vojakov, ki so mu bili poslani na pomoč

London, 22. januarja. A.A. Reuterjev urad poroča: Ofenziva generala Grazianija na južni fronti je za sedaj ustavljena, dasi še javljajo o spopadih med italijanskimi sprednjimi stražami in zaščitnicami rasa Deste.

Iz Addis Abebe poročajo, da so prve čete, ki so bile poslane kot ojačenje že prispale k rasu Desti. Nekateri trdijo, da štejejo ta ojačenja 60.000 vojakov. V vsakem primeru podčrtujejo abesinski krogi splošno mobilizacijo Abesinije, ki je bila včeraj objavljena v zvezi s sporom rasa Deste.

Nekateri abesinski tudi inozemski opazovalci se bojijo, da bo general Graziani hotel čim prej izkoristiti svojo zmago in da bo v najkrajšem času povzel novo ofenzivo. Zvedelo se je, da je abesinska vlada poslala močna ojačenja tudi rasu Nasibu, ki ima za nalogo, da ozpostavi zvezo s četami rasa Deste.

Reuterjev dopisnik javlja iz Addis Abebe, da se bo po izjavah abesinskih uradnih krogov abesinska armada zaradi nove mobilizacije povečala za 300.000 vojakov, drugi pa pravijo, da se je velik del teh vojakov že prijavil v vojaško službo in da že od začetka vojne služijo pod zastavo. Učinek te mobilizacije torej ne bi bil tolik, kakor ga abesinski krogi pričakujejo.

Vobče prevladuje mišljenje, da se vojna ne bo končala preden se ne bo začela nova doba deževja in da se bo nadaljevala do druge deževne dobe. V tem primeru se postavlja vprašanje prehranjevanja abesinske armade z živil, posebno zato, ker prehranjevanje italijanske vojske ni odvisno od sezone in žetve v Abesiniji.

V oblasti Tigre včeraj ni bilo nobenih posebnih vojaških operacij.

Zopetna napoved padea Makale in Aksuma

Addis Abeba, 22. januarja. o. Po dostoj se nepotrjenih vesteh je vojska rasa Sejuma deloma zavzela mesto Aksum, okrog katerega so se bile ogorečene borbe. Službene te vesti sicer še ne potrjujejo, vendar pa vladni komunikacije naglašajo, da je okrog Aksuma zbranih na tisoče abesinskih vojakov. Tudi Makala je obkoljena in padeč obeh mest je samo še vprašanje časa. Abesinski vojskovodje se desle iz strateških

razlogov niso mogli odločiti za njuno osvojitve.

Ponovljena mobilizacija v Abesiniji

Addis Abeba, 22. januarja. b. Abesinski cesar je izdal danes za vse ozemlje Abesinije novo povelje za splošno mobilizacijo, ki poziva pod orožje vse sposobne moške. Mobilizacijski proglas so čitali pred kraljevo palačo med ropotanjem vojnih bobnov.

Vremensko poročilo

Rateče - Planka po stanju danes: 1 C, barometer stoji mirno, dežuje, 10 cm južnega snega. Kranjska gora po stanju danes: 1 C, barometer stoji mirno, dežuje, 10 cm južnega snega. Vrh, Krnica, Tamar po stanju danes: 70 cm sneja. Bistriča Boh, Jezero po stanju danes: —4 C, zelo oblačno, mirno. Pokljuka po stanju 21. januarja: 1 C, oblačno, mirno, 80 cm južnega snega. Smuka, dobra. Skakalnica uporabna. Krvavec po stanju 20. januarja: 0 C, sneži, zapadni veter, na do bri podlagi 30 cm južnega snega. Smuka, dobra. Zejlenca dne 21. januarja: —1 C, oblačno, sneži, severozapadni veter, na 70 cm podlagi 25 cm novega snega. Smuka, dobra. Polkovo: 4 C, snega ni, dežuje. Pohorje po stanju 21. januarja: Pohorski dom, Mariborska koča: —1 C, jasno, mirno, sneja 15 cm. Smuka neugodna. Koča na Pesku: —2 C, jasno, 40 cm sneja, smuka, dobra. Senjorjev dom: —3 C, jasno, mirno, 40 cm sneja, smuka prav do bra. Sv. Trije kralji: —2 C, jasno, mirno, 50 cm sneja. Smuka, dobra. Smre kovec po stanju 21. januarja: —4 C, jasno, mirno, na 30 cm podlagi 25 cm suhega snega. Smuka idealna. Mozirka koča po stanju 21. januarja: —3 C, jasno, na 30 cm podlagi 30 cm prišč

Curich, 22. januarja. Beograd 7, Paris 20.2475, London 15.195, Newyork 307, Bruselj 51.95, Mlhan 24.375, Madrid 41.95, Amsterdam 208.60, Berlin 123.60, Dunaj 57, Praga 12.73, Varšava 57.85, Bukarešta 2.60.

Poplave sredi zime

Ljubljana, Gradacica, Sava in Bistrica so dolomiti že prestopile bregove

Ljubljana, 22. januarja. Komaj je večer dopoldne za nekaj ur prenehala deževati, že se je pozneje znova vžigal dež. V noči od ponedeljka na torek so se vode nekoliko odtekle, tako da se je zdelo, da se bodo poplave odpravile, pa je bila s novim dežjem zopet tu. Ljubljana je ponoči spet močno narasla in na mnogih krajih vzdolž struge prestopila bregove. Zalila je polje pri Lipah, kjer je pod vodo tudi cesta. Prav tako se je razlila voda tudi čez polje pri Podpeči, pod Bevkami in stoji tudi na travniških in njivah takoj pod Vahnikom ter pri Verdju. Za enkrat je onemogočena vsaka plova po reki. Deroča Ljubljana je odnesla posameznim posestnikom precej drv, ki so bila pripravljena v vodi, da jih nalože na čolne in odpeljejo v mesto. Silno je že poplave narasla tudi Ljica, ki je znan nevarni hudournik. Včeraj je Ljica že močno upadla, zaradi ponovnega deževja pa je jela proti večeru vidno narasčati ter je ponoči pritiskala iz struge čez njive in travnike, posebno v gornjem toku. Tudi nižje doli, tik pred izlivom v Ljubljano, je zjutraj udarila čez breg in zalila poljska polja.

Regulacijska dela na Ljubljani so za-

enkrat zaradi narasle vode popolnoma ukinjena in bo treba čakati ugodnejšega vremena. Skozi mesto teče Ljubljana kakor in deroča in se tik pred Slapom vajo komaj še drži v strugi. V Slapah pa je že udarila čez breg in se razlila čez polje. Pod vodo je tudi cesta pri Lazah in Kašju. V Zelogu je bilo poplavljen polje letos že nekajkrat ter je tudi zdaj spet voda široko razlita čez travnike in njive. Voda sega ponekod prav do hiš, vendar zasenkrat se ni večje nevarnosti.

Zaradi kopenskega snega v hribskih sta že večer močno narasčali tudi Sava in Bistrica. Obe reki sta več metrov nad normalo. Pod Mednim, kjer so bregovi Save zelo nizki, je voda udrla na travnike skoro tik do velike ceste. Bistrica je na mnogih krajih udarila čez bregove, poleg Homca pa ograža več prebivalcev struge zidanih hiš.

Tudi Gradacica je jela danes nevarno narasčati. Pri Gaberju je bila že večer zunaj struge, danes pa se je razlila tudi preko dobrovskega polja in nižje doli pri Bokalah, kjer se razcepi v dve strugi. V Majem grabnu so morali že večer prenehati z regulacijskimi deli. Deroča voda je na nekaterih krajih potrgala protje.

Pri volitvah je bil pomorno izvoljen za predsednika rudniškega sveta g. inž. Loskot. Danje so bili izvoljeni v odbor: Šušter Avgust, Lotnik Jožep star., Šušter Franc, val iz Trbovlj, Jenko Metod in Hranstnik, inž. Tonda Herman in Laškega, Adamci Franc, davčni upravitelj iz Laškega, dr. Karel Matko in Franzenstein iz Radeč, Müller Viktor iz Zagorja, Borjeda Vladko in Sava ter Burjak Rafael in Litje. Na predlog g. Zupana so bili prav tako pomorno izvoljeni: Emil Fleskovski iz Laškega, Radež Drago, Drago Fust in Ranzinger Mirko iz Trbovlj.

Pri razmeritvah se je razpravljalo o raznih lovskih zadevah, tako o širjenju psov, lovskih lovčev, o razmeritvah lovskih redov za brakade, o gamovnem fondu, o uvedbi lovskih veterov in predavanju strokovnega značaja, končno pa je predsednik povabil zbiranje lovskih tovarišev, da se udeležijo zbiranja lovskih brakade, ki je bila zvečer v dvorani sokolskega doma, nakar je predsednik zaključil zborovanje.

Prvo predavanje v alpinistični šoli

Ljubljana, 22. januarja. V sredo 15. t. m. se je začela alpinistična šola T. K. Skale. Predavanje je bilo v verandi hotela »Union«. V primeri z lansko učilnico v šoli na Ledini je letošnja predavalnica mnogo boljša. Odsiv je bil še prilično dober, saj nudi alpinistična šola mnogo lepših in poučnih predavanj vsem planincem in ljubiteljem planinstva — brezplačno.

Za uvod je predaval g. dr. Rajko Ložar o ideologiji alpinizma. Predmet ni bil zanimiv samo za planince, ampak tudi za tiste, ki se za planine sploh ne zanimajo, ker je predavatelj nazorno pokazal planine in kot predmet občudovanja in želja turistov ter plezalcev, temveč tudi z literarnega, zgodovinskega, znanstvenega in umetniškega vidika. Ob lepših diapozitivih je pokazal, kaj prav za prav velja človeka v planine. Človek, ki se ni bil v planinah, ne more poznati čaru v naravi, ko pa zaide tja med gorske velikanke, spozna močeno stvarnost. Pozabil tudi ni omeniti uspešnega dela g. prof. Brodarja, ki raziskuje kot planince jame-zijalke v naših gorah. Zanimivo je, kako so si stari narodi predstavljali gore, kako so jih risali v zemljevidih, kako so slikarji v raznih dobah izražali planine na platnu. Koliko neizpranih zanimivosti najde umetnostni zgodovinar v naših kmečkih domovih, kozolcih in ograjah. Starinske skrinje se še danes hranijo kot umetniški izdelek gorskega človeka.

S tem svojim prvim alpinističnim predavanjem je »Skala« otvorila že drugo alpinistično šolo, katero bi morala posetiti predvsem mladina, ki je začela pohajati na planine. In ta mladina naj ne hodi po gorah brez smisla in divja brez zanimanja za to, kar jo obdaja. »Skala« še vedno sprejemajo prijave do srede 22. t. m.

Iz Maribora

Narodno gledališče. Opereta pripravila v režiji in koreografiji Antona Harasloviča opereto P. Abraham: »Ples v Savoyu«, ki je bila povsod, kjer so jo vprizorili, največji uspeh sezone. Glavne vloge igrajo Udovičeva, Barbičeva, Starčeva, Sanein, Haraslovič in Verdonik.

V dvorani ljudske univerze bo drevi ob 20. uri predaval g. dr. Brezeli o prvi pomoči pri reševanju v stenah, reševanju v zimi izpod plazov, pri planinskih nesrečah itd.

Jubilej, ki ga malo kdo dočaka. Danes slavi na Gorici pri Sv. Jurju ob južni železnični blaga gospe Neža Osetova svoj 80. rojstni dan. V tej visoki starosti je še vedno

ra sprejeta. Sledile so volitve v odbor. G. dr. Rapotec je mesto predsednika odločil in na mesto njega je bil izvoljen g. dr. Fric Vrečko. V odbor pa so bili izvoljeni g. dr. podpolkovnik Juri Djordjicki, Edo Ivančič, kapetan Golob, Vasilij Sirk, Sovnik, Sila, Firbas, Kus, Rode, Šarli Ošm, Drago Jug, Andrej Jug, Jereb in Spanger.

Človeški plod vržen v potok. Milina Ivan Maček v Kamnici je našel v potoku blizu mlina telesni plod vržen v potok približno pred 14 dnevi, niso pa mogli izslediti matere.

Požar. V gospodarskem poslopiju posestnika Matveža Sagadina v Sajncu je v soboto ponoči izbruhnil požar. Ker so domačini že legli k počitku in ker se je ogenj bliskoma razširil na ves objekt so z največjo težavo rešili svoje življenje. Štirje prebivalci in vse gospodarsko orodje pa so postali žrtev ognja. Škoda znaša nad 30.000 Din in je deloma krita z zavarovalnico. Kako je nastal požar, še ni ugotovljeno, sumijo pa, da je bil podtaknjen.

Zapestnica vredna 20.000 Din najdena. V soboto večer baš ko je prišel v Ptuj brzovlak iz Budimpešte, je opazila neka dama iz I. razreda, da ji je padla z briljanti okrašena zapestnica v stranskišč. Takoj je bil o tem obveščen sluga, ki je preiskal vse stranišče, toda zapestnice ni bilo več. Tudi železniško osebje je bilo obveščeno o izgubi, in je šlo takoj iskat zapestnico. Čuvaj proge I. Pihler je je našel blizu postaje Hajdina in jo izročil železniški postaji v Ptuj. Dama je bila o najdbi takoj obveščena.

Nepooblaščen spovednik. V Prekmurju v Dugovskih gorah je neki L. pred meseci v mašnika preoblečen izpovedal neko na smrt bolno staro. Radi tega se je moral zagovarjati pred lendavskim sodiščem, ki ga je pa oprostilo.

Zborovanje lesnega gospodarstva

Ljubljana, 22. januarja. V soboto odnočno v nedeljo bo v Ljubljani velika konferenca vsega godnega gospodarstva Jugoslavije. V soboto bo predkonferenca delegatov, v nedeljo pa konferenca lesnih industrijcev in trgovcev iz vse države in sicer v dvorani Trgovskega doma. Za konferenco vlada po vsej državi veliko zanimanje, udeležili se je bodo tudi zastopniki lesnega gospodarstva iz Like, Gorskega Kotora in Bosne ter člani osrednjega odbora s predsednikom dr. Umanškim na čelu. To naj bo učinkovita manifestacija za zahteve našega lesnega gospodarstva, obenem pa tudi izraz resnosti sedanjega položaja ter dokaz, da se ne zavedamo samo svojih dolžnosti, temveč tudi svojih pravic. Po uveljavljenju sankcij proti Italiji se čuti vedno oostrejša potreba odpreti našemu lesu tržišča v tujih deželah. Naši lesni industrijci in trgovci je treba nemudoma prikločiti na pomoč, ker je v nevarnosti, da propade, kar bi pomenilo najhujši udarec za tisoče delavcev in nametencev.

Zveza trgovskih združenj, dravske banovine, lesni odesk nam pa pošilja:

Z uvedbo gospodarskih sankcij napram Italiji je nastal popoln zastoj izvoza našega lesa v Italijo. Ne radi tega, da je prepoved izvoza te naše važne stroke obsežna v sankcijah, marveč so tudi »proti sankcijem« iz italijanske strani, to je, da niti ne kupuje od sankcionističnih držav.

Zlasti prizadeta je Slovenija, ker je na bogastvu gozdov radi zastaja izvoz propadel lesni trgovec in industrijec in široka plast ljudstva, ki je živel od lesne delavnosti.

Iz Kamnika

Hodniki na Grabnu, katere so nam zgradili nam res delajo čast in smo nanje lahko ponosni. Služijo pa tudi kot okras mesta in pred 700 leti, ko za tujski promet še niso imeli toliko smisla, kot ga imamo danes, gotovo niso imeli lepših in primernejših trotoarjev, kot jih imamo mi sedaj. Imajo pač samo majhne nedostatke kot n. pr. da so zidani v dveh nadstropjih, da so posuti z blatom, mesto s peskom itd., vendar upamo, da bo do proslave 800 letnice mesta tudi ta napaka odstranjena.

Z burkijani po glavi. V soboto zvečer je odšel 26-letni posestnikov sin Sitar Janez iz Godiča v Slahovico, kjer je v gostilnah popaval. Ko se je v nedeljo zjutraj okrog 3. vračal domov, je zaval na dvorišče posestnika Cotmana, pričel trkati na okna in vpiti, naj mu vrnejo možnar, katerega mu je pred letom dni ukradel domaći sin Bernard. Oče Cotman je sina zbudil in mu rekel: »Pojdi ven in mu naj možnar po glavi«, kar je poslušni sin tudi takoj storil. Med potjo je v veži pograbil burkije in je v Sitarja, ki je na dvorišču še vedno razgrajal, dvakrat puščeno lopnil po glavi, da se je ta takoj nezavesten zgrudil na tla. Mladi Cotman je odšel nato zopet mirno spat. Onesveščeni Sitar je kmalu

prišel zopet k zavesti in je z veliko težavo odšel domov, kjer se mu nudi prvo pomoč, nato pa so ga naložili na avto in ga pripeljali v Kamnik k zdravniku, ki je ugotovil, da so rane na glavi precej hude, posebno ena nad desnim sencom in je odredil takojšen prevoz v ljubljansko bolnico. — Cotmana je kamnitska policija aretirala v nedeljo dopoldne, ko je prihajal iz cerkve in ga izročila sodišču, kjer se bo moral za svoje dejanje zagovarjati.

Lizol je pila. — Dosedaj ta navada pri nas še ni bila tako razpisana. Samo v časopisih smo večkrat čitali, da so komu v ljubljanski bolnici izprali želodec, ker se je napil lizola. Kakor pa vse izgleda, je ta grda navada dobila pomemalke, ali bolje rečeno privrženke tudi pri nas, saj smo v kratkem času imeli v nedeljo že drugi slučaj, da je ženska v hipni malavosti izprala steklenico lizola. Seveda povzroči to v Kamniku takoj velika senzacijo. Avtomobilisti švigajo sem in tja, poklicni in nepoklicani ljudje se zbirajo pred hišo, nato sledi prevoz v bolnico, zvečer splošna debata o tragičnem dogodku po vseh kamnitskih gostilnah, drugi dan pa se že zopet vse pozabi. — Vsem »kandidatkam smrti«, ki si hočejo na ta način »vzeti življenje« predlagamo, naj se raje napijejo boljše pi-jace, po kateri se jim bo želodec eventualno sam izčistil in ne bodo delale pregla-vljen ljudem in bolnici. — Na debato v gostil-nah bodo pa na ta način tudi lahko pri-šle.

Beleznica

KOLEDAE

Danes: Sreda, 22. januarja katoličanski Vincenc mučenik.

DANASNE PRIREDITVE

Kino Matka: Ljubljana.
Kino Ideal: Amor na povodcu.
Kino Sloga: Na velenostni strazi.
Kino Union: Pri belom konjicku.
Kino Šiška: Inguliberti sin.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. Leustek, Rogova cesta 1, Rahovec, Kongresni trg 12, Nada Komotar Vič — Tržaška cesta.

Naše gledališče

DRAMA

Zabek ob 20.

Sreda 22.: Vesela božja pot, Red Sreda.

Cetrtek 23.: Bratomor na Metavi, Red Cetrtek.

Petek 24.: Zaprt.

OPERA

Sreda 22.: Aida, Gostuje Marij Šimenc, Izven.

Cetrtek 23.: Salome, Red B.

Zgledno kulturno delo

Zg. Šiška, 22. januarja. Vzgledno in kulturno delavnost razvijajo naše Narodno prosvetno društvo »Vodnik«. Jesenska sezona je bila odprta z žalo-igro »Mlinar in njegova hči« v režiji P. Obersnela. Glavne vloge so bile podane vzorno, kakor tudi vse ostale manjše vloge so bile odigrane kar najbolje.

Kmalu za tem se je vršil koncert pevskoga zbora koroških Slovencev pod vodstvom g. I. Noyaka; ki nam je zadel celo vrsto pravih pristnih koroških narodnih pesmi. Odziv občinstva, ki je nagradilo vsako pesmico z velikim aplavzom, pa ni bil prav zadovoljiv, čeprav bi trud pevovodje, kakor ambicija zbora zaslužila mnogo večje pozornosti.

Pred polno dvorano pa se je v prvi polovici decembra odigrala veseloigra »Vzgle-dna deklica« pod režijo I. Jančiča. Odlično izvajana veseloigra je dosegla veliko priznanje navzočega občinstva. — Prireditvi mladinske igre »Jurček«, ki je bila vprizorjena preteklo nedeljo v režiji S. Goloba je bila zelo dobro obiskana predvsem po šolski mladini. Omeniti moramo, da so bile vloge godev, vetra, krčmarja in Jurčka zelo dobre, pa tudi ostalim vlogam ni odreči pohvale. Pozornost je vzbudila tudi poetna deklica Kovičeva v prvem dejanju, ki nam je zapela par lepih pesmic. Odmori so bili nekoliko dolgi, čemur pa se ni bilo moglo ogniti. Ta mladinska igra bo ostala deci, ki je sodelovala, kakor tudi navzočemu občinstvu nezbrisna v spominu. Vrše pa se zaneprej priprave za prireditev običajnega Vodnikovega dne na svečnicu z zelo pestrim sporedom, ker s tem se spominja društvo vsako leto svojega imenja. Narodnemu prosvetnemu društvu »Vodnik« pa želimo še naprej mnogo uspeha v kulturnem kakor tudi v gmočnem pogledu. P. o.

Natim umetnikom

Odbor za postavitev spomenika Viteškemu kralju Aleksandru I. Ujedinitelju v Ljubljani, Gledališka ulica 3. IV. nadstropje razpisuje

javni natečaj za osnutek prostora in njegove regulacije ter osnovni lik spomenika Viteškemu kralju Aleksandru I. Ujedinitelju v Ljubljani. Natečaj se morejo udeležiti vsi umetniki, ki so jugoslovanske narodnosti.

Predvidene osnastopne nagrade:

I. nagrada v iznosu 10.000 Din
II. „ „ „ 5.000 Din
III. „ „ „ 3.000 Din

za odkupe je predvidena še vsota 2.000 Din. Rok za oddajo osnutkov poteka 31. marca 1936. Natančnejši pogoji so na razpolago vsako dopoldne v odborovi pisarni. Gledališka ulica 3. IV. nadstropje.

Ljubljana, dne 21. januarja 1936.
Odbor za postavitev spomenika Viteškemu kralju Aleksandru I. Ujedinitelju v Ljubljani

Biser dunajske filmske produkcije! Sijajna glasbena komedija
Pride v kino UNION

Gospod brez stanovanja

2 uri smeja, zabave in užitka!
2 uri smeja, zabave in užitka!

Napredek v reji angorskih kuncev

Ljubljana, 22. januarja. Že leta 1928 se je vršil prvi potkus popravljanja reje angorskih kuncev pri nas, ko je bil v Laškem pri Celju celodnevni teoretični in praktični tečaj pod okriljem Kmetijske družbe in pod strokovnim vodstvom g. Kuntare in Inkreta. Zanimanje je od tedaj stalno raslo, ali razviti se ni hotelo, to pa zaradi tega, ker ni bilo niti kakšnega izgleda na uspešno vnovčevanje angorske volne. Vse prizadevanje je nehalo zaostalo, to pa le do leta 1934, ko je prišel list »Rejce malih živali« energično akcijo za uspešno vnovčevanje angorske volne. Dopolnilo se je v sedem držav in končno se je našla ugodna ponudba za male količine našega pridełka angorske volne. S tem pa je tudi akcija za širjenje reje angorskega kunca dobila večji razmah. Rejci so lahko prav dobro vnovčevali volno, saj so prejeli za kilo volne prve vrste 250 Din, kar je za današnje čase že lep denar. Vse posredovanje prodaje je nekaj časa vodila uprava lista »Rejce malih živali«, pozneje pa se je na pobudo te ustanovilo samostojno društvo angorskih rejcev, ki je imelo v nedeljo 12. t. m. za-pade redni občni zbor v Kočevju.

Predsednik Kuntara Vilko je podal poročilo in navajal, da se je potem društva vnovčilo že 74 kg angorske volne, za katero so prejeli rejci že lepe denarce. K razširjenju te reje je pripomogla tudi lepo uspeša potovalna razstava angorskega društva, ki je bila v Ljubljani v prostori Kmetijske družbe, na velesejnu, v Kranju, v Trbovljah in v Kočevju. Sledila so še ostala odobornika poročila, na kar so bile volitve in je bil izvoljen sledeči odbor: Kuntara Vilko predsednik, Petrin Alojzij podpredsednik, Ivančič Marija tajnik, Brodnik Jernej bagajnik, odborniki: Blatnik Alojzij, Zalar Alojzij, Kušnik Vilko, Ponič Karlo, Urban Franc, inž. Sadar Ivan, Izinger Matija, Cero Matija. Zaradi preobrnega delokroga društva je sklenil občni zbor sklicati čez 14 dni nov splošni občni zbor, na katerem se bo ukvarjal delokrog za vso Jugoslavijo in namena-

vi društvo Rejce, malih živali Kočevje in okolica. Posredovanje vnovčevanja angorske volne pa prevzame Zveza društev rejcev malih živali v Ljubljani, Karpušova ul. 10., kamor naj se naslavljajo pošiljke z angorsko volno direktno ali potom rejčkih društev v dotičnem kraju.

Zasavski lovci so zborovali

Trbovlje, 21. januarja. V soboto popoldne so se zbrali v tukajšnji rudniški restavraciji lovci iz Zasavja, da pregledajo dolo svoje bratovščine, Zasavskega lovškega društva. Občni zbor je bil dobro obiskan, kar dokazuje, da polagajo tudi naši lovci veliko važnost vprašanju, ki jih rešujejo potom svoje organizacije. S posebnim zanimanjem pa so se zasavski lovci udeležili letošnje skupštine, ker jim je bila izpolnjena davna želja, da se dosedanja podružnica SLS v smislu zakona preorganuje v samostojno Zasavsko lovsko društvo, ki bo imelo svoj sedež v Trbovljah. Dosedanja podružnica je namreč prav te dni dobila od oblasti potrjena pravila novega društva, tako da se je dosedanja podružnica SLS že na tem občnem zboru pretvorila v Zasavsko lovsko društvo, katerega delokrog obsega teritorij sredi Laško, sodni okraj Litija in Radeče iz središča Krškega.

Zbrane lovce je pozdravil predsednik rudniškega sveta g. inž. Loskot, predložil pa zdravne brzojavke predsednika g. dr. Lovrenčiča in dr. Bevkta, nato pa se je v lepih besedah spomnil med poslovnim letom preminulih tovarišev Barčičini Ivanu in Hranstnik in Čelovar Mihe iz Smohorja. Nato je poročal predsednik o delu podružnice, o potrjenih pravilih in o potrebi nekaterih sprememb, ki so bodo izvršile pri volitvah. Tajniško poročilo je podal g. Šuligoj. Društvo je stelo koncem leta 344 članov, med temi dva ustanovna. Priporočila lov-cem knjigo »Jugoslov. lovčevski zapiski«. Blagajna podružnice je aktivna, denar pa je naložen v poštali hranilnici. Delo blagajnika je pregledal davčni inšpektor v p. g. Emil Fleskovski, ki je ugotovil najljepši red in varno poslovanje.

čila in vodi še sama gospodarstvo Osetove kmetije. V tolažbo in ponos so ji njeni do-bri sinovi: Miho, ugledni mariborski vel-trgovci, Andrej, drštveni delavec in vodja Jugoslovanske hranilnice in posojilnice na Kralja Petra trgu ter Franco, železniški uradnik pri Sv. Jurju ob južni železnici. Vgojila je vse svoje sinove v narodnem duhu in je lahko ponosna nanje. Želimo ji ob njem 80 letnici, da bi še dolgo let živel med dragimi svojci v zdravju in zado-voljstvu.

Cesta Pohorje—Stražan—Tezno. Kr. banska uprava je nakazala v breme banovinskega fonda za javna dela občini Pohorje 10.000 Din kot prispevek banovine h gradnji občinske ceste Pohorje—Stražan—Tezno.

Raskrivanje mariborski vlemilec od danajske poljeje. Pred dnevi je policija pri-jela sumljivega moža v hiju, ko je hotel z ukradenim plenom iz tobačne trafike pri-parku pobegniti. Legitimiral se je kot Iv-an Völker. O tem so bile obveščene tudi inosemke policije postaje. Sedaj pa je dospelo z Dunaja povelje, da se je moglo na podlagi pristnih odlokov dognati, da je aretirani Jurij Vran iz Sv. Martina pri Co-lovcu, ki je 14. novembra preteklega leta pri okoliščini pobegnil. Vran, ki je že so-dišče izpuščen, ima na vesti celo vrsto velikih vlemilov.

Šači ne bo treba zapreti prodajalnje. Kakor znano je bil poslovalje prodajalnje češnjev Bač v Mariboru obojen na denar-no kazen in izgubo pravice do izvrševanja ob-rti za eno leto. Na priitoku tega kazenskega odloka je kr. banska uprava z dne 7. jan. 1936. VIII. po 7094/L rešila tako, da je izrečeno denarno globo v znesku 3000 Din potrdila odvzem obitne pravice za do-bo onega leta pa razveljavila.

Občni zbor mariborskih Jadranskih straharjev. V ponedeljek zvečer se je vršil sedmi občni zbor mariborske Jadranske strah-ze, ki ga je otvoril in vodil predsednik g. dr. Vinjo Rapotec. Orisal je delo pretekle poslovne dobe z lepimi uspehi. Nato je po-ročal tajnik g. dr. Odon Šorli. Omenil je kol-i-koga pomena in koristi je to društvu za mladino in državo. Blagajniško poročilo je podal g. Silvijn Rode. Na predlog g. Ferd-a Karis je bila razrešena celokupnega odo-

DNEVNE VESTI

— Iz državne službe. Imenovana sta absolvent državne nižje gozdarske šole v Mariboru Broman Avgust, za banovinskega uradnega pripravnika - podšumarja v sreskem načelstvu in Prevaljah in kontrolor - logar iz Sarvaša pri Osijeku Potocnik Martin za uradniškega pripravnika - podšumarja pri sreskem načelstvu v Murski Soboti; premeščena sta po potrebi službe upravno pisarniški uradnik Ludvik Erjavec od sreskega načelstva v Brežicah k sreskemu načelstvu v Radovljici in uradnik Rudolf Smerdu od sreskega načelstva v Radovljici k sreskemu načelstvu v Brežicah.

— Iz banovinske službe. Premeščena sta po službeni potrebi banovinski kmetijski pristav sreski kmetijski referent pri sreskem načelstvu v Murski Soboti dr. Erik Eiselt kot banovinski profesor na vinarsko in sadjarsko šolo v Mariboru in banovinski uradniški pripravnik ing. Miroslav Peternel od kmetijske šole na Grmu k sreskemu načelstvu v Konjici, kjer bo opravljal posle sreskega kmetijskega referenta.

jev nima niti srednjega obiska, akoravno drugje ni snega. Verjetno je, da je temu krivo deloma pomanjkanje denarja in pa nezaupanje v snežna poročila. Snežna poročila zadnjih treh tednov so tako skromna, da ne ustrezajo dejstvu t. j. dobri kvaliteti snega. Koče so oskrbovane ter prirjene za daljše bivanje. Ne odlašajte, zapajte pojasnilu, ne bo vam žal. S. P. D.

Z. K. D.
V petek in soboto ob 14.30
SMEH IN VESELJE
LUCY ENGLISH
kot
Hladna devica
ELITNI KINO MATICA

— Pojne kleti dalmatinskega vina. V izvozu vina iz Dalmacije je nastal zastoj. V šibeniku imajo polne kleti novega in tudi starega vina, cene so zelo nizke, a kljub temu ga ne morejo prodati. V šibenikskem okraju je nad tisoč vagonov neprodanega

—lj Vegova ulica, ki so jo te dni temeljito posuli, je ena najpomembnejših v mestu in prihaja zlasti v poštev za tovorni promet. V zadnjem času je baš radi velikega tovornega prometa kazala globoka in goste kotanje, ki pa so jih zdaj zamašili s trdim kamenjem. Često so posuli čez in čez in jo utrjuje zdaj cestni valjar. Ko bo končano nasipanje Vegove ulice, bodo najbrže nadaljevali z nasipanjem Emonske ceste, ki je tudi hudo razrvana in potrebna temeljitega popravila.

Vino po Din 8.— za liter na dom. Kosilo od Din 6.— naprej.

VINARNA KAJFEŽ NEBOTICNIK

—lj Preiskava zaradi tragične smrti višjega tehniškega naše radiofonske oddaje postaje Viktorja Povšeta se ni zaključila. Kakor čujemo, so pokojnikovi sorodniki zvedeli podrobnosti iz katerih bi se dalo sklepati na hudobno nakano, ter se bo vršila preiskava tudi v tej smeri. Pogreb tragično primrlega bo danes ob 15. izpred hiše zalosti na Tržaški cesti 11.

—lj Zdrženje trgovcev v Ljubljani opozarja članstvo, da poteče rok za prijavo pridobitine in rentnine, kakor tudi splošnega in skupnega davka na poslovni promet dne 31. tm. Oni, ki napovedi ne morejo do tega roka vložiti, naj zaprosijo pri davčni upravi za podaljšanje roka. Vsa pojasnila dobe člani v tajništvo Zdrženja. Ker se vrši v torek dne 28. tm. ustanovni občni zbor Bolniške blaginje trgovcev se tem potom ponovno vabijo vsi trgovci, da se tega občnega zbora polnoštevilno udeležijo. Uprava.

— Prustovoljni davek na sobe in poslovne prostore je že veliko število hišnih gospodarstev in upraviteljev oddalo na mestnem socialnopolitičnem uradu. Velika večina je prostovoljni davek plačala že kar za vse tri mesece. Ostale hišne posetnike in upravitelje, ki prostovoljnega davka doslej še niso plačali, vljudo prosimo, naj vsaj prve dni februarja, denar oddajo v sobi 42. v Mestnem domu II. nadstropje. Socialnopolitični urad pros tudi delodajalce, da čimprej vplačajo po 4 Din na mesec za vsakega uslužbenca, in sicer, če le mogoče, za vse tri mesece skupaj. Ako vsak stori svojo socialno dolžnost, bo mestni občini omogočeno, da podpre najpotrebnejše do konec zime.

KINO UNION, tel. 22-21
Danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri
PRI BELEM KONJČKU
Samo še danes in jutri na sporedu!
Oglejte si čimprej ta film!

—lj Popravek. V Vašem cenj. listu z dne 13. 1. 1936. št. 9 na 3. strani, 2. stolpec ste prinesli med vestmi "Iz Ljubljane" pod naslovom "Plačaja dačo" članek, v katerem ste podprli kritiki trošarinske predpise mestne občine ljubljanske, specijelno pa one glede pisalnih strojev. Prosim, da v 1. prihodnji številki Vašega cenj. lista objavite pod istim naslovom in s istimi črkami nastopni popravek: Trošarinsko tarifo, ki med drugim uvrja tudi trošarino na pisalne stroje, je občinska uprava uvedla že 1. 1930. in je za uporabne pisalne stroje določila po tar. p. 34 c / 3 Din. Ta tarifa je ostala nespremenjena do lanskega proračuna t. j. za 1. 1935-36, s katerim se je povišala na 6 Din od komada. V primeru tranzita se izda za pisalni stroj tranzitna bolesta ter pobere kavcija, ki jo izstopni urad vrne po predpisih čl. 97/98 pravilnika za pobiranje trošarinskih naklad iz leta 1924. Za stare, brez popravila nerabne pisalne stroje, se pobira uvoznina po t. p. 32 c po Din 0.05 toda samo v primeru, če ostanejo v območju mestne občine. Pisalne stroje, uvožene v popravilo, ki so prijavljene za ponovni izvoz, odpravljajo linjski uradi po T bolesta (retour), ki veljajo do 3 mesece, natočoma brez pologa kavcije; če pa se izjemoma pobere kavcija,

ELITNI KINO MATICA

TELEFON 21-24

Samo še danes ob 4., 7. in 9.15 zvečer film

KATEREGA OBCUDUJE LJUBLJANA

GUSTAV FRÖHLICH in RENATA MÜLLER

KOT

L J U B L J A

Godba: Schmalstich. Film godbe, petja, veselja in velike ljubezni

Zvečni kino Ideal

DANES ob 4., 7., in 9.15 zvečer
MAGDA SCHNEIDER — WOLF
ALBACH — BETTY
v veseli opereti:

Amor na povodcu

Vstopnine 4.50, 6.50 in 10 Din.

Iz Trbovelj

Razglas občine o prijavi kočij in dvokoles so nekateri napačno razumeli, ker so poravnali le državno in ne tudi občinske takse. Občina opozarja lastnike kočij in dvokoles da je treba k prijavi bicikla priložiti tudi prometno knjižico in istočasno s prijavo plačati tudi občinsko takso za leto 1936-37 v znesku 10 Din.

Iz Celja

— Celjski gasilci so bili lani pozvani k 11 požarom, v akcijo pa so stopili samo pri 7 požarih in sicer pri 2 srednjih, 4 sotnih in 1 avtomobilskem. Reševalci so lani prevozili 459 oseb (228 moških in 231 žensk) in absolutno 5067 km vožnje z reševalnim avtomobilom. V ambulanci je prejelo 89 oseb prvo pomoč.

— Članstvo JNS v Celju in okolici obveščamo, da bo drevi ob osmih članski sestankem v Celjskem domu. Pridite v čim večjem številu!

— Razmere na delovnem trgu. Pri ekspozituri javne borze dela v Celju se je od 11. do 20. t. m. na novo prijavilo 97 brezposelnih, delo je bilo ponujeno pa 15 oseb, posredovanj je bilo izvršenih 5, odpotovali sta 2, odpadlo je 17 oseb. Dne 20. t. m. je osjalo v evidenci 648 brezposelnih (586 moških in 62 žensk) nasproti 575 (521 moških in 54 ženskam) dne 10. t. m. Delo dobijo: 1 mizar, 1 hlapec,

1 prva in 1 druga hotelska kuharica, 1 prva in 1 druga hotelska sobarica, 2 deklji, 1 gostilniška služkinja in 1 varuhinja.

— 65letnico bo svečano praznovala Prstovoljna gasilska in reševalna četa v Celju letos 7. junija.

— Usoden padec. V Družmirju pri Sošanju si je štiriletni posestnikov sinček Rudolf Verbič v ponedeljek pri padcu doma pred hišo zlomil levo nogo. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico.

— Umrla je v ponedeljek v Kasazah pri Petrovčah v starosti 73 let vdova po majorju in jetniška paznica v p. ga. Frančiška Glaserjeva, roj. Blasinova. V celjski bolnici je umrl v soboto 41letni kovač Matija Tržan iz Slivnice.

— Celjsko bolnico in umobolnico v Novem Celju je v nedeljo inspicialni zdravstveni svetnik g. dr. Anton Bricelj in se prav pohvalno izrazil o vseh zdravstvenih zavodih.

— Poravnajte občinske naklade. Mestno poglavarstvo Celje opozarja hišne posetnike, da so dne 1. januarja 1936, zapadle v plačilo občinske naklade in sicer: najemniški vinar za proračunsko razdobje od 1. I. do 31. III. 1936; vodarina, kanalska pristojbina in števina za proračunsko razdobje od 1. 10. do 31. 12. 1935.

Stranke se pozivajo, da plačajo zapadle obroke pri mestni blagajni celjski zanesljivo do 31. januarja 1936. Po preteku tega roka se bodo zaračunale zakonite 6% zamudne obresti. Plačila, ki bodo zaostala po preteku 6 tednov od dneva dospelosti, se bodo izterjala izvršnim potom.

Senzacija! Senzacija!
Krik sveta
Jutri premiera
v kinu SLOGI

Senzacionalni dokumenti iz svetovne zgodovine zadnjih 30 let! Izvirni posnetki Bismarka, Franca Jožefa, Nikolaja II., Ferdinanda, Nikite, Poincareja, Wilsona i. t. d. Možje povojne dobe: Mussolini, Hitler i. t. d. Film se prične leta 1895. in kaže vse važne svetovne dogodke do najnovejše dobe!

— Nove važne mednarodne zračne proge. Te dni je bil odprt potniški in poštni zračni promet med zemunskim aerodromom in Kopenhagmom preko Londona in Pariza. Iz Zemuna letajo avijoni Air France do Londona, naprej pa angleška letala do Kopenhagna. V kratkem bo ta zračna proga podaljšana do Leningrada. Otvorjen je bil tudi redni potniški zračni promet med Zemunom in Moskvo preko Prage, kjer se odcepi proga od proge Zemun Pariz. V začetku pomladi pa dobi Zemun zračno zvezo še z Jeruzalemom. Proga bo vodila preko Bukarešte, do Jeruzalema se bo rabilo po zraku efektivno 13 ur.

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM
v SISKI (Telefon 33-87)

Film planincev, sportnikov, vseh film uspeha

Izgubljeni sin

Luis Trenker Marija Andergast

V dopolnilo nov Foxov zvočni tehnik

Predstave v sredo in četrtek ob 7. in 9. uri

V soboto:

PETER — Frančiška Gaal.

— Za povzdigo tujkega prometa v naši državi. V ponedeljek zvečer je bila končana v Splitu konferenca o povzdigi našega tujkega prometa. Ustanovljen je bil stalni delovni odbor, v katerem so zastopniki tujkega prometnih zvez Splita, Dubrovnika in Suške. Ta odbor bo opravljal vse posle v zvezi s tujkim prometom v Primorju. Sklenjeno je bilo ukreniti takoj vse potrebno na pristojnih mestih v Beogradu, da se končno urede vsa viseča vprašanja, ki ovirajo ali celo onemogočajo dotok inozemskih letoviščarjev v našo državo, zlasti iz Nemčije, Avstrije, Češkoslovaške, Poljske in Švice. Od ureditve teh vprašanj je odvisen obstoj celih krajev. V načrtu je bilo sklenjeno izdajati polmesečni turistični vestnik, ki bo priobčeval vsa službena obvestila v informacijo letoviščarjev. Vsako leto bo v Primorju kongres vseh tujke prometnih interesentov.

Jutri premiera veličastnega velefilma

Po umotvoru KNUT HAMSUNA
ELITNI KINO MATICA

— Iz „Službenega lista“. Službeni list kr. banske uprave dravske banovine št. 7 z dne 22. t. m. objavlja uredbu o katastrski bogogojni fakulteti univerz v Zagrebu in Ljubljani, pravilnik o načinu registriranja kartelov in voditvi zbirke listin, pogoje za izvajanje del iz betona in armiranega betona in izpremembe v staležu državnih in banovinskih uslužbencev na področju dravske banovine.

— Smučarji, pozor! Snežne prilike v okolici Kranjske gore, Rateč, Planine na Kravju, na Voglu ter na Kravcu in Veliki planini so ves ta mesec ugodne, od vs. Treh kraljev dalje pa celo odlične. Sneg leži v Zgornji Savski dolini do 20 cm visoko, v višjih legah pa je zapadlo na staro podlago 70 cm do 1 m novega snega, ki se je že sedel ter nudi izredno dobro smuko. Pri vseh teh ugodnih snežnih prilikah je pa nerazumljivo, da niti eden teh kra-

Iz Ljubljane

—lj Na živilski trg ne vpliva deževno vreme tako, da bi ne bil dovolj dobro založen. Tudi danes je bilo na njem vsega dovolj, zlasti se v primeru z zimskim časom, ki se letos na trgu skoraj ne pozna. Zelenjave je toliko, kakor spomladi, posebno motovilca, ki ga prodajajo po dinarju mero. Tako poceni se ni bila nikdar zelenjava na trgu pozimi. Poceni je tudi iz južnih krajev uvožena zelenjava kljub sankcijam. Cvetaja je n. pr. po 3 Din kg zelo lepa. Vsi branjevi so dobro založeni z njo. Ker ni mraza, kmetice lahko prodajajo nepokrite zeljnatne glave, ki jih je še vedno toliko na prodaj, kakor novembra. Trg je ves čas dobro založen tudi z jabolki. Tudi prodaja sadja je olajšana zaradi milega vremena ter je trg še tem bolj založen z njim. Jabolka se niso mnogo podražila od jeseni v nadrobni prodaji. Seveda pa zelo težko dobiš lepše sadje. Največ ga je za kuho, ki ga prodajajo zelo poceni, po 2 Din kg, obreže pa še ceneje. Nekoliko bolj ohranjena jabolka so po 3.50 Din naprej. Letos so mandarine še celo ceneje, ne glede na sankcije, saj jih prodajajo po 50 par naprej komad. Zadnje čase so se precej pocenila jajca. Kokoši so nehale takoj po božiču štrajkati, kar se seveda pozna pri cenah. Danes so bila najcenejša jajca že po 1.25 Din par, najljepša so prodajali 10 komadov za 15 Din, v splošnem so bila po 75 par komad. Pocenila so se torej približno za 100 % od božiča.

—lj Vid Vaših oči si obvarujete le z optično čistimi brusenimi stekli, katere si nabavite pri strokovnjaku Fr. P. Zajca, izprašan optik Stari trg 9, Ljubljana.

V ODEON BARU
SI OGLEDJTE NOVI PROGRAM
muzikalnih Rumunov, grotesknih akrobatov in drugih senzacionalnih točk!

—lj Tudi zelo potrebnega dela se včasih lotijo. V najbolj žalostnem stanju je vselej pozimi dano nabrežje Ljubljane od šent-jakobskega mostu do tromostja. Včasih so bili tam tudi hodniki, saj primitivni, toda časi se spreminjajo in od stare slave je ostalo malo. Doslej je segala cesta tik do zidovja hiš, kjer je bila najnižja, da je voda lepo odtekala k hišam. Ljudje so ponizovali brozgo in vsi smo bili hoče noče zadovoljni. Toda zgodil se je čudo: prišli so mestni delavci ter so vsaj v grobem naznačili mejo med cesto in hodnikom. Postrgali so najmasnejše blato ter tako zbudili najlepše upe na bodočnost. Tudi takšne dogodke je treba zapisati v kroniki napredka velike Ljubljane.

***** MALI OGLASI *****

beseda 0.50 para, davek Din 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din, prekljic

Za pisemne odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase se priznava.

***** RAZNO *****

Beseda 50 par, davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

SLOVENSKE PLOŠČE

saljive, kupleti, petje z godbo, harmonike že za Din 25.— samo pri

elektrotor

VSEGA V IZOBILJU
za malo denarja v veliki izbiri zimskih sukenj, oblek, Hubertsov, pumparic itd. pri Proskur-ju Sv. Petra cesta 14. 6-T.

TVRDKA A. & E. SKABERNE
Ljubljana; javlja, da jemlje do preklica v račun zopet hranilne knjižice prvotnih ljubljanskih denarnih zavodov (Mestne hranilnice, Ljudske posojilnice itd.). 401

KAVARNA STRITAR vsak večer koncert, salonski orkester, pjevačice. 5/T

50 par enlanje
azuriranje, vezanje zaves, perila, monogramov, gumbnjo, velika zaloga perja a 6.75 Din. •Julijanac. Gospodstvska 12. 1/T

PRODAM
Najmanjši znesek 8 Din
Beseda 50 par, davek 3.- Din

POHISTVO moderno v veliki izbiri po najnižjih cenah dobi- te pri Andlovic, Komenskoga ul. 34. 383

GLASBA
Beseda 50 par, davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

HARMONIKA
nova! Trovratna se poceni prodaj. Naslov mlekarne Celovška c. 42 402.

Raznašalca

(kolesarja) za raznašanje lista za Zg. šiško in Dravlje sprejme 1. februarja uprava »Slovenskega Naroda«. V poštev pridejo le oni, ki stanujejo v Zg. šiški ali Dravljah.

Narodna tiskarna LJUBLJANA

KNAFLJEVA
5
IZVŠUJE VSA
TISKARSKA
DELA
TER SE
PRIPOROČA

Tudi drugi stanovi so potrebni zaščite

Ni potrebna samo zaščita delavcev, ampak tudi malih varčevalcev

Ljubljana, 22. januarja.

K vprašanju ustanovitve društva delavcev in kmečkih zaščite nam piše naročnik, preprosto delavec:

Preprosto delavec sem in mislim, da govorim iz srca nešteti prisadeti delavcem. Sedaj, ko se govori toliko o potrebi zaščite posameznih stanov, bi moralo priti do besede tudi delavstvo. Nedvomno ni nič manj prisadeti kakor kmetje, ki spadajo pod zaščito. Poznam nešteto sotrpinov, ki so varčevali v času, ko še ni bila tako huda borba za zaslužek. Ustvarili so si skromno eksistenco ter zaupali težko zaslužene prihranke hranilnicam. Tudi jaz sem si nekaj prihranil z največjimi žrtvami ter s stradanjem. Mislim na slabše čase in na bodočnost svojih otrok. L. 1929 sem vložil svoje prihranke v neko kmečko hranilnico. Medtem so otroci dorasli za šolo. Živim v kraju, ki je oddaljen od dobrih prometnih zvez in šol, otroke bi pa vseeno bolj izločilo, da bi se jim vsaj nekoliko bolje godilo kakor meni. Toda sedaj preživljam še posebno hude čase. Zaslužka ni, ker se ustavljajo žage, ker odpustajo delavce lesna podjetja, ki so prejšnje čase dajale vsaj nekaj zaslužka pozimi. Za otroke moram plačevati šolskemu zavodu mesečne prispevke in bi krvavo potreboval denar. Od ust si ne moram več ničesar pritrigati, hranilnica pa mi seveda ne izplača niti pare.

Dovolj je jasno, da so delavci, ki so varčevali ter si v pravem pomenu besede odtrgovali od ust, da so nosili prihranke v hranilnice, še posebno potrebni zaščite. Res je kmet stebel države in ne sme propasti, kljub temu pa ne smemo pozabiti tudi na delavca, ne smemo pozabiti na delavski naraščaj, na mladino, ki je sedaj brez vsakega upanja v bodočnost.

nost. Šole so ji zaprte, ker je starši ne morejo šolati, zaprte so ji delavnice, ker je tudi vajencev povsod preveč, doma pa nimajo dovolj niti suhega kruha. Tudi delavcev ni malo in tudi od njih je odvisna naša skupna usoda. Ali ni v škodo države če propada delavska mladina? Ali misli kdo, kaj bo iz nje? Seveda ni rešitve za delavstvo samo v tem, da bi dobili hranilni svoj težko prisluženi denar iz hranilnic, pomagano pa bi bilo nešteti trpinom, ki so sedaj obsojeni brez zaslužka na propast. Mnogi delavci so se tudi zadovoljili pri gradnji skromnih domov in jim grozi deložacija iz lastnih hiš. Nekateri dolgujejo malenkostne vose, ki so krite s hipoteko, pa jih ne morejo vrniti in pridejo njihovi domovi na dražbo. Kmečka zaščita je potrebna, vendar pa s tem ni rečeno, da so je potrebni vsi kmetje. Zaščiteni so tudi mnogi lahkomiselni gospodarji, tudi nekaj brezvestnih ljudi je med njimi, ki bi lahko plačali svoje dolgeve, a se seveda z veseljem poslužujejo zaščite, ki jim daje potuho. Na drugi strani trpe zaradi tega nešteti varčni, marljivi in skrbni delavci. Samo po sebi se razume, da prav zaradi tega ni dovolj zaupanja v denarne zavode, ker varčevalci ne dobe iz njih prihrankov, ko jih najbolj potrebujejo. Zato se tudi tredo misleče delavstvo dobro zaveda, kako velikega pomena bi bila sanacija denarnih zavodov za splošno poživljenje gospodarstva ter za omiljenje bede. Naj ne pozablja na nas pri akcijah za odpravo denarne krize in naj se zavedajo, da je tudi delavstvo stebel države, prav tako važen, kakor je n. pr. kmečki stan. Zato delavstvo misli, da bi bilo treba presoiti upravičenost do kmečkih zaščite individualno, ne splošno, kajti tudi v tem pogledu se zlorabe masčujujo baš na najrevnejših ljudeh.

Sokolstvo

Ribniški Sokol v letu 1935

Ribnica, 21. januarja. Marljivi ribniški Sokol, ki stopa z letošnjim letom v svoj 30letni jubilej, je imel v nedeljo 19. t. m. popoldne v dvorani Sokolskega doma dobro obiskan občni zbor. Zborovanje je vodil starosta br. Ivan Arko ml., ki je po uvodnih formalnostih toplo pozdravil zastopnika Sokolske župe Ljubljana br. Antona Čotarja. Skupščini je prisostvoval tudi zastopnik oblasti iz Kočevja. Starosta je omenil, da bo društvo letos proslavilo 30letnico svojega obstoja, zato se morajo vsi oprijeti dela, da bo proslava veličastna. S pietetjo se je ob zaključku svojega govora spomnil nepozabnega prvega Sokola blagopokojnega viteškega kralja, vzvišene matere kraljice Marije in našega mladega kralja Petra II. Zborovalci so počastili spomin kralja mučenika s klici »Slava«, Nj. Vel. kraljici in kralju Petru so pa zaključili sokolski »zdravce«.

Po čitanju poslanice Saveza SKJ je poročal tajnik br. Šmale. Najprej se je spomnil umrlih bratov in sester, čijih spomin so zborovalci počastili stoje s klici »Slava«, nato je po orisal delo društvene uprave v preteklem letu. Iz statistike je razvidno, da je imelo društvo koncem leta 1934, 126 članov, 51 članic, 7 naraščajnikov, 10 naraščajnikov, 66 ženske in 50 moške dece, skupno 310 pripadnikov. Uprava je imela med letom 39 sej, na katerih so se obravnavale važne društvene zadeve. Načelnik br. Tone Oražem je omenjal delo v telovadnici, razne nastope in izlete ter tekme. Povsod je društvo častno nastopalo, omembe vredna sta zlasti društveni nastop in akademija v proslavo sokolskega in državnega praznika 1. decembra.

O prosvetnem delu je poročal br. Ivan Kadunc. PO je imel sedem odsekov: godbeni, pevski, predavateljski, odsek za tisk,

dramatični, knjižnični in kino odsek. Zelo marljivi so bili godbeni, predavateljski, dramatični in kino odsek. Slednji je uprizoril 141 predstav, med temi 13 kulturnih. Iz gospodarskega poročila je razvidno, da znaša vrednost inventarja v Sokolskem domu 37.000 Din, Blagajniško poročilo pa izkazuje Din 30.956 dohodkov in Din 25.241 izdatkov. Po poročilu nadzornega odbora je bila soglasno izrečena »blagajniku in upravi razrešnica, istotako je bil soglasno sprejet proračun za leto 1936, nakar je pozdravil in pohvalil delo ribniškega Sokola župni delegat br. Anton Čotar.

Pri volitvah je bila soglasno izvoljena naslednja uprava: starosta br. Filip Peterlin, podstarosta br. Ivan Arko ml., načelnik br. Tone Oražem, podnačelnik br. Tone Valentincič, načelnica sestra Rada Juvancova, podnačelnica sestra Marija Pučova, prosvetar br. Ladislav Vanič, tajnik br. Tone Šmale, blagajnik br. Emil Pakiz, statističar br. Rudolf Petrik, gospodar br. Tone Čušar, člani uprave bratje Rudolf Sepec, Jakob Pucelj, Ivan Klun, Jože Lovšin, Mirko Arko, namestniki bratje Stefan Lovšin, Debeljak Janez, Anton Dimnik, nadzorni odbor bratje Franc Picek, Franc Križman, Rudi Pirker, namestnika brata Tone Jurečič, Adi Erhovnik, častno razsodišče: bratje Slavo Švajcar, Jože Kobentar, Ivan Kadunc, Jože Antik in dr. Janez Oražem.

Pri slučajnostih se je obravnavalo več važnih internih vprašanj, zlasti glede proslave 30letnice društvenega obstoja, nakar je br. starosta zaključil zborovanje.

— Viški Sokol v letu 1935. V naše poročilo o obdnem zboru se je vrnila neljuba pomota. V imeniku društvene uprave je br. Jože Zavašnik omenjen kot odbornik. V resnici pa je član nadzornega odbora. Izpuščen je bil v celoti nadzorni

odbor, zato ga danes naknadno objavljamo. Člani nadzornega odbora so br. Jože Mešec, Ivo Hartman in Jože Zavašnik.

— Sokol Ljubljana. Tabor vali članstvo na 28. redno glavno skupščino, ki bo v sredo 29. t. m. v mali dvorani na Taboru. Dnevni red je objavljen na društveni oglasni deski Uprava.

— Nadobitstvo Sokolske župe Ljubljana. Vsem edincem ljubljanske sokolske župe javljamo, da se bodo župne smučiške tekme v primeru ugodnih smečnih razmer vršile v nedeljo 28. t. m. v žlebeh pri Medvodah. V ostalem veljajo vsa navodila, ki so bila objavljena v tozadnji okrožnici. Zadržaj rok za prijave je v četrtek 28. t. m. Da-

je sporočamo, da je termin za prijave k zveznim smučiškim tekmam na Pohorju podoben do 28. t. m. in poslavimo br. edince, ki svojih tekmovalcev in tekmovalke še niso prijavile to store čimprej. Odkolena je polovična vožnja za vse posetnike zveznih tekem. Zdravo!

Savezne smučiške tekme. Načelnstvo saveza SKJ objavlja: Rok prijave za savezne smučiške tekme je podoben do 23. januarja t. l. Prijave naj se takoj pošljejo naravnost Sokolski župi v Mariboru, (odseku za prireditelje smučiških tekem saveza SKJ). Vse bratake edince opozarjamo, naj se navedenega roka točno drže, ker se poznejše prijave ne bodo upoštevale. Načelnstvo saveza SKJ.

Zakaj imamo tako milo zimo?

Blage zime pri nas niso redke — Mraz pritise ne sferiž šele v marecu

Ljubljana, 22. januarja.

Vsi se vprašujemo, zakaj je letošnja zima tako mila, zakaj bi skoraj lahko odložili suknje v času, ko je navadno najbolj mrzlo? Mnogi pravijo, da tako mile zime še ne pomnijo, da tako toplo ob tem času že dobrih 50 let ni bilo. Zagrebški geofizični zavod pa pravi, da mile zime pri nas niso posebno redke. Glede letošnje pravil, da je glavni vzrok toplega vremena prihod toplega zraka iz subtropskih krajev. Vzroke, da prodirajo tolike struje toplega zraka proti severu, moramo iskati v količini toplote, ki jo je dobila zemlja od solca v lanskem letu in v količini toplotne energije, ki jo ima v sebi Atlantski ocean in ki jo prinašajo vanj morske struje iz ekvatorialnih krajev. Stanje temperature v ekvatorialnih krajih je tako, da zahtevajo odtok toplega zraka v severne kraje.

Na drugi strani je pa pritisnil letos mrzli zrak iz polarnih krajev k nam znatno šibkeje kakor druga leta. Struje toplega zraka so bile mnogo močnejše. Zakaj se je to zgodilo, je težko povedati. Rečemo lahko samo, da je to izreden, toda ne baš redek primer. S tem pojavom se pečajo zdaj intenzivno mnogi geofizični zavodi. Potrebno bo pa dolgo proučevanje in zbiranje mnogih podatkov, predno bo ta pojav pojasnjen. Kot nekaj posebnega je letos tudi pomanjkanje snega v Evropi, kjer leži večina naša v planinah. V Kanadi so imeli močnejši pritisk mrazlega zraka, ki se pa ni mogel odbržati, ker ga je tudi tam izpodrinil topli zrak in tako imajo tudi v Kanadi izreden milo zimo. V naših krajih imamo mile zime povprečno vsakih 10 let, večkrat se pa pripetijo, da si slede kar po vrsti. Navadno se zavleče topla vreme še v december in potem sta januar in februar bolj mrzla. Je pa tudi

narobe, da pritise hud mraz po topleni vremenu v novembru, v januarju in februarju pa mraz popusti. Skoraj vedno pa pritiska pri nas v februarju nekaj časa hud mraz, če ga prej ni bilo. Zelo pogosto je tudi v marecu mrzlo, a sneg imamo še v maju.

Letos je znašala v decembru povprečna temperatura 3° C nad ničlo, v januarju imamo pa neprestano zelo toplo tako, da bo povprečna temperatura močno abnormalna. Pa tudi to pri nas ni posebno redek pojav. Tako smo imeli toplo vreme v decembru v letih 1868, 1872, 1880, 1901, 1909, 1910, 1915, in 1934. V januarju je bilo toplo v letih 1863, 1877, 1899, 1919 in 1920, ko je znašala povprečna temperatura nekaj stopinj nad ničlo. Bili so pa tudi dnevi, ko je bilo tako toplo, kakor letos. Topla meseca december in januar sta bila v letih 1872 in 1873, 1876 do 1877, 1901 do 1902, 1909 do 1910, 1914/15, 1915/16, 1918/19 in 1920/21. V splošnem imamo pri nas pozimi malo padavin, letos je pa še ta izjema, da smo dobili namesto snega dež.

Kakšna bo druga polovica zime, seveda ni mogoče povedati. Edino to lahko rečemo, da dolge zime letos ne bo, ker sije v marecu solnce že tako toplo, da čez dan ne more pritišati hud mraz. Verjetno je pa, da bo v marecu bolj mrzlo kakor v januarju in februarju. Vremenska presenečenja seve niso izključena, nikjer ni rečeno, da ne bomo imeli še mnogo snega, samo dolgo ne bo ležal, če zapade. Lahko se pa tudi zgodi, da snega v nižinah sploh ne bo in da bo samo deževalo, če hladni zrak ne izpodrine toplega, ki še vedno pritiska iz tropičnih krajev proti severu. Hudo smučarji pa pravijo, da sneg letos zato noče zapasti, ker ga smučarji niso hoteli pozdraviti, ko je prvič zapadel.

Nova vojna bo 1. 1938

Te dni sta izšli dve zanimivi knjigi o bodoči vojni. Eno je napisal general Ludendorff pod naslovom »Totalna vojna«, drugo pa Anglež Fowler Wright pod naslovom »Vojna leta 1938«. Ludendorff pravi, da bo čas sam prinesel potrebo po novi vojni, ki se bo pričela brez napovedi kako se je vojna med Italijo in Abesinijo. Sicer je pa tudi Japonaka leta 1904 navajala na Rusijo, ne da bi ji bila napovedala vojno. Prišlo bo do splošne mobilizacije narodov, najprej bodo mobilizirane zračne sile, konjenica, del mornarice in vsa prevozna sredstva. Ludendorff meni, da nobena vojska na svetu ne bo nikoli dovolj močna tem kjer naj bi padla odločitev. Vrhovni poveljniki vojske bo moral biti v bodoči vojni obenem civilni poglavar države, ker bo vojna objela vse življenje bojujočega naroda.

Anglež Wright pa pravi v svoji knjigi, da bo Nemčija leta 1938, že do zobe oborožena in da bo napadla Čehoslovako 22. januarja. Nemški poslanik izročil ultimatum čehoslovski vladi v zadevi doždevne zarote proti Hitlerju in zahteval bo, da izžene vse komuniste in izroči Nemčiji politične begunce. Vse sto nemških aeroplanov navali na Prago in po junakem odporu se bodo morala čehoslovška letala

umakniti veliki premoči, a nemška letala bodo uničila večji del Prage. Nemčija bo zasedla Čehoslovako še predno ji bosta prišli na pomoč Rusija in Francija. Nemčija bo zahtevala Sueski prekop in Gibraltar.

Konjska pojedina

V Angliji, kjer imajo mnogo več snila za živali nego drugod, imajo tudi zavetišča za stare konje. V enem takem zavetišču v naselbinah Boreham-Wood so priredili starim konjem na čast novelito svečanost. Glavni del prireditve je bilo obdarovanje konj. Poleg navadnih konj imajo tu zavetišče tudi poniji in osli. Vsi so dobili kolikor so mogli pojedsti jabolko, korenja, kruha, sladkorja in še drugih dobrot.

Znak za začetek svečane konjske pojedine je dal kakor običajno znani 31 let stari konj Grey Boy, slavni irski šampion v skoku iz leta 1914 s tem, da je potegnil z zobmi za vrvice zvonca, viskega v njegovi staji. Tuji gostje so imeli priliko spoznati slavne zjad že stare in onemogel konje. Najstarejši v konjskem zavetišču je konj Junko, star že 29 let. Poleg njega je v zavetišču 26 let stari konj Sam, ki je bil med vojno pri topništvu in je oslepel, ko je eksplodiral blizu njega šrapnel. Velike pozornosti je bil deležen na svečanosti tudi osilek Happy Harry, ki je imel na hrbtu košarico in je zadovoljno zarigal vedno, kadar je čutil, da je kdo kaj položil v njo. Konjska pojedina je bila pripravljena letos že štirideseti.

Ogromno Kiplingovo premoženje

Zagrnjena z angleško zastavo stoji krsta s smetimi ostanke Rudyarda Kiplinga pred oltarjem v kapelici Middlesexske bolnice, kjer je slavni pisatelj umrl. Na kratki leži šopek vijolic, ki jih je prinesla so-proga ministrskega predsednika Baldwin. Pismateljovo truplo bo na njegovo željo vpepeljeno.

Ni sicer še točno znano, domneva pa se, da je zapustil Kipling ogromno premoženje nad 750.000 funtov sterlingov. Še noben angleški pisatelj ni zapustil toliko denarja. Dosedanji rekord med angleškimi pisatelji je imel sir Hall Caine, ki je zapustil četrtn milijona funtov sterlingov. Nekatere knjige so prinesle Kiplingu same na sebi celo premoženje. Tako znaša letni izkupidek »Knjige džungl« 10.000 funtov sterlingov. Samo v Ameriki so prodali na leto 100.000 izvodov Kiplingovih del. Kipling je dobival od besede 2½ šilinga. Pred 11 leti je posvetil narodu rokopolis najslavnejšega dela »Kim«, ki je shranjen v angleškem muzeju. Rokopolis bo šele zdaj dostopen javnosti, ki na avtorjevo željo za to bogato darilo ni smela vedeti pred njegovo smrtjo. 28. februarja bodo nekateri Kiplingovi rokopolis prodani na javni dražbi.

Kdo jih bo zagovarjal?

Trije aretirani pajdaši morila našega blagopokojnega kralja Aleksandra so brezovno naprosili svojega bivšega zagovornika Desbona, da bi takoj prispele kot njihov zagovornik v Aix-en-Provence. Dr. Desbon je obvestil predsednika sodišča, da bi smel govoriti z obtoženci ter jih eventualno zagovarjati po določbah § 295. kazenskega zakonika, ki dovoljuje tudi državljanom brez juridičnih študij zagovarjati obtožence pred poroto.

»Journal« pripominja k temu, da je v Franciji že stara tradicija, da zagovarjajo obtožence pred poroto tudi tujci, ki jih predsedniki sodišč navadno ne odklanjajo. Tako je Victor Hugo leta 1852. zagovarjal svojega sina Karla zaradi objavljenega članka o smrtni kazni. Clemenceau je zagovarjal Emila Zola v zadevi članka o Dreyfusu. Tudi Jaures je bil večkrat zagovornik pred poroto, čeprav ni bil poklicni advokat.

Same naj jih sodijo

Iz Chicaga poročajo o zanimivi obravnavi pred sodnikom, kjer je stalo 79 zakonjskih mož, obtoženceh, da pretepaajo svoje žene, kadar pridejo domov pijani. In našel se je med ameriški sodniki Salomon, ki je to koščijo zadevo prav pametno uredil. Sodnik Robert Dumre je odločil, naj žene same sodijo svoje može. V čast in slavo ameriških zakonjskih žen budi povedano, da se je našla med 79 samo ena, ki ni odpuštila možu, da jo je pretepel, vse druge so jim pa velikodušno odpustile.

Edina boljša polovica, ki se ni dala omehtati, je pred sodnikom izjavila, da se njen mož nikoli ne bo poboljšal in da predlaga, naj ga zapre. Mož je pa ugovarjal, češ, da se redko napije. Na sodnikov vprašanje, ali bi zadostovalo 10 dni, je žena odgovorila, naj mu jih prisodi 60, da bo kaj zaleglo. Sodnik je bil s tem zadovoljen in tako bo nepoboljšljivi mož sedel dva meseca v zaporu.

Salome Götzovi, kjer ji je stregel zamorec. Pozneje se ji je morala gospodična v hudi denarni stiski odreči. Prodala jo je nekemu bogatemu mohamedanu in kobila Assjadah je izginila zopet na vzhodu, odkoder je bila prišla.

Tudi papigo Akiboi, ki je kričala »Ma vie pour mon souverain« in »Kako je izvolila Vaša Svetlost spati?« je iztrgal Nikolaj Pfäffle iz rok lakomnega zmagovalca. Sam je odjedal kletko s papigo v Frankfurt k Izaku Landauerju in ta je našel kupca, ki je bil Nikolaju simpatičen. Veliki finančnik je sprejel tajnika v zatočišče, slabo prežarčeni pisarni svoje zamernene hiše v ghetu. Na sebi je imel zamazan kaftan kakor vedno, sedel je v nelepem, neudobni pozi pred debelehatim, bledim tajnikom, sovražno se je ozrl na papigo, končno je pa dejal:

— Mar mu nisem rekel, ko je bil še čas? Čemu potrebuje žid papigo?

Lion Feuchtwagner:

135

Žid Süs

Roman

Süsi je pognal vsa kolesca svoje stare žilavosti in delavnosti. Hotel je ghati, hotel je biti na prostem. Po nesrečnem Schoberovem poskusu ni smel več sprejemati posetov. Niti njegov zagovornik vrli licenciat Mögling ni smel k njemu. Toda v bolehnem, strtem možu je bedela stara zvitost. Prosil je naj mu pošljejo dohovnika. Tega mu seveda niso mogli odreči. Upal je, da stopi potem duhovnika v stik z vojvodo-vladarjem. Toda to upanje je kmalu splavalo po vodi. Poslali so mu mestnega vikarja Hoffmanna, ki ga je poznal kot starega privrženca ustavne stranke in svojega smrtnega sovražnika.

Vikar je menda mislil, da bo Süsi v njegovem sedanjem položaju kaj lahko spreobrnil in takoj mu je začel na vso moč pihati na dušo. Žid je skomignil z rameni, ko je spoznal, da mu je splavala s to nesrečno izbiro po vodi zadnja nada. Odgovoril je, da ni ne misli na to, da bi prestopil v drugo vero in brez ovinkov je priznal, da ga je dal poklicati samo

zato, da bi izposloval z njegovo pomočjo avdienco pri vojvodi. Duhovnik je zamrmral, da to ni njegova dolžnost, Süsi je pa odgovoril suho, da se mu zahvaluje za njegov poset.

Toda mestni vikar je prišel zopet. To je bil za Süsi do vnet meč. Opazil je bil židovo telesno slabost in mislil je, da bo v spokorjenem telesu tudi spokorjena duša. Süsi se je zasmel, ko ga je zopet zagledal Poslušaj ga je mirno in pazljivo. Končno je zmajal z glavo, rekoč: Izpremeniti vero se spodobi svobodnemu človeku, ne pa jetniku! Toda vikar se s tem ni dal odpraviti. Vtepel si je bil v glavo, da bo tega moža, čigar slava se je bila raznesla po vsej rimski državi, prepričal o resničnih augsburške veroizpovedi. Prišel je bil s seboj celo pomočnika, pridigarja Johanna Konrada Riegerja. Oba duhovnika sta si na vso moč prizadevala spreobrniti žida. Johann Konrad Rieger je razgrnil pred njim ves žamet svoje zgovornosti, mstni vikar mu je pomagal in cela družba mislonarjev bi ne znala na kupčiti toliko tehtnih, prepričevalnih razlogov. Toda Süsi, ta trdovratni žid, je vztrajal v svojih zablodah.

Z drugimi jetniki, s Schefferjem, Hall-

wachsom, Büchlerjem, Metzem, so ravnali mnogo lepše. Bili so sorodniki članov parlamenta in zato so njihove procese vodili z mnogo manjšo strogotostjo. Marsikaj se je zakrilo, zabrisalo. Dejania teh zapriseženih uradnikov, razžaljenje vladarja in veleizdaja, so postala nazadnje neznatni prestopki. Preiskovanje je postalo gola formalnost. Obsojeni so bili v plačilo stroškov preiskave, potem so jih pa izpustili in izgnali iz dežele. Iz previdnosti so poslali že troj »tužno mnogo denarja, ki so ga bili zaslužili pri židovih podjetjih. To »sploh ni bilo potrebno, kajti tudi njihovo imetje je ostalo v sami vojvodini nedotaknjeno.

Odpotovali se zdi tudi z drugimi Süsi-vimi sotrudniki nekaj milj daleč v svobodno državno mesto Esslingen, živeli so v tem prijaznem, uslužnem mestu v miru od svojega velikega premoženja. Vsa dan so sprejemali posete iz Stuttgarta, kot zadovoljni gledalci so s blagohotnim zanimanjem sledili proces proti Süsiu in čakali, kdaj jih izprememba v vladi pokliče nazaj. Mladi vojvoda ni mogel večno ostati mladoleten, a Karel Rudolf je bil že star.

Süsiovo imetje, v kolikor so se ga mogli polastiti v vojvodini, je bilo zaple-

njeno, zlasti tudi njegova palača. Likvidacija obsežnih nepreglednih trgovskih poslov finančnega ravatelja je bila združena s hudimi pregledavami. Dom Bartelmei Pancorbo je moral vprašati za svet Nikolaja Pfäffla, čeprav mu to ni bilo prijetno. Bledi, debehlustni samec je pritrtil. Postavil je pa na svoj brezbržen način pogoje. Dovolil zlasti ni, da bi segla tuja roka po stvarih, ki so bile v tesnih stikih z njegovim gospodom. Čim se je Portugalec drznil dotakniti se jih, je postal Nikolaj Pfäffle takoj bojevit, zamotal je niti započeti finančni pogajani, začel nasivno rezistentno in ni nehal, dokler dom Bartelmei ni umaknil svojih koščenih prstov.

Kobila Assjadah je hiral, ker ni več čutila roke svojega gospoda, čeprav so ji donro stregli. Major Röder jo je hotel imeti zase in Portugalec mu jo je obljubil. Toda Nikolaj Pfäffle je prekrizal te račune. Majorjeva ponudba je bila naenkrat preplačana. Predno se je mogel major odločiti, je bila plemenita žival prodana tujemu neznanemu kupcu in Röder, čigar pesem »Stoj, sicer te pošlem k vrugu!« so še vedno vsi prepevali, se je pokazal navdušenemu ljudstvu na svojem starem vranu. Krajna »Hči vzhoda« se je pojavila potem pri Elizabeti

— Mar mu nisem rekel, ko je bil še čas? Čemu potrebuje žid papigo?